

ЗАКОН

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ПОРЕСКОМ ПОСТУПКУ И ПОРЕСКОЈ АДМИНИСТРАЦИЈИ

Члан 1.

У Закону о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС”, бр. 80/02, 84/02-исправка, 23/03-исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05-др. закон, 62/06-др. закон, 61/07, 20/09, 72/09-др. закон и 53/10), у члану 2а став 1. мења се и гласи:

„Овај закон примењује се и на изворне јавне приходе јединица локалне самоуправе које те јединице утврђују, наплаћују и контролишу у јавноправном односу, као и на споредна пореска давања по тим основама.”

У ставу 2. реч: „пореза” замењује се речима: „јавних прихода”.

Тачка 4) мења се и гласи:

„4) одлучивање о жалбама изјављеним против решења донетих у пореском поступку од стране организационих јединица Пореске управе;”.

У тачки 6) речи: „и 167-170.” замењују се речима: „и 167-171.”.

Члан 2.

У члану 2б став 1. после речи: „уређена овлашћења” додају се речи: „Пореске управе, права и обавезе пореских обвезника, овлашћења”, а после речи: „на овлашћења” додају се речи: „јединице локалне самоуправе, односно на права и обавезе обвезника изворних јавних прихода из члана 2а став 1. овог закона, на овлашћења”.

Члан 3.

У члану 7. став 6. тачка 8) запета и речи: „када је уписана залога као мера обезбеђења наплате пореза” бришу се.

Додаје се став 7, који гласи:

„Пореска управа може квартално, са пресеком стања на последњи дан у последњем месецу квартала, да на веб сајту Пореске управе објави обавештење о износу пореског дуга свих пореских обвезника, чиме обавеза чувања службене тајне није повређена.”

Члан 4.

У члану 10. став 1. тачка 2) реч: „књиговодство” замењује се речју: „рачуноводство”.

У ставу 2. тачка 2) после речи: „рефакцију” додају се запета и речи: „односно на рефундацију пореза у складу са пореским законом”.

У ставу 3. после речи: „рефакцију” додају се запета и речи: „односно рефундацију пореза, односно за намирење доспелих обавеза по другом основу путем прекњижавања”, а после речи: „захтева” додају се запета и речи: „ако пореским законом није друкчије уређено”.

Члан 5.

У члану 14. став 1. после речи: „лице” додају се речи: „- резидент Републике”.

У ставу 2. после речи: „обвезник” додају се речи: „физичко, односно правно лице”.

У ставу 3. речи: „није обавезно подношење пореске пријаве” замењују се речима: „порески обвезник није дужан да поднесе пореску пријаву”.

Члан 6.

У члану 15. став 1. реч: „судски” замењује се речју: „прописани”.

Члан 7.

У члану 19. додаје се став 3, који гласи:

„Порески обвезници – правна лица, предузетници или физичка лица која обављају делатност, чији су рачуни у тренутку плаћања блокирани ради извршења принудне наплате код организације надлежне за принудну наплату, могу међусобне новчане обавезе измиривати и уговарањем промене повериоца, односно дужника у одређеном облигационом односу (асигнација, цесија и др.), искључиво ради испуњења обавеза по основу јавних прихода на које се примењује овај закон.”

Члан 8.

У члану 23. став 1. тачка 1) речи: „(плаћањем, компензацијом или давањем уместо плаћања, у складу са законом)” бришу се.

Додају се ст. 2. и 3, који гласе:

„Неплаћена пореска обавеза, осим по основу доприноса за обавезно социјално осигурање, пореског обвезника – правног лица над којим је правоснажним решењем закључен стечајни поступак банкрутством, отписује се, осим ако је ради њене наплате уписано заложно право у јавним књигама или регистрима, односно ако је, поред пореског обвезника, друго лице одговорно за њено испуњење.

Неплаћена пореска обавеза, осим по основу доприноса за обавезно социјално осигурање, пореског обвезника – правног лица над којим је правоснажним решењем отворен и закључен стечајни поступак због трајније неспособности плаћања а не постоји интерес поверилаца и правног лица – стечајног дужника за спровођење стечајног поступка, отписује се, осим ако је, поред пореског обвезника, друго лице одговорно за њено испуњење.”

Члан 9.

У члану 24. став 1. тачка 9) после речи: „рефакцију,” додаје се реч: „рефундацију,”.

Члан 10.

У члану 26. став 2. речи: „односно предузетник” замењују се речима: „предузетник или физичко лице”.

У ставу 6. речи: „ст. 2. и 3.” замењују се речима: „става 2.”.

У ставу 8. речи: „ст. 2, 3. и 7.” замењују се речима: „ст. 2. и 7.”.

Додаје се став 17, који гласи:

„По жалбама против решења о одбијању захтева за доделу ПИБ, односно о одузимању додељеног ПИБ, одлучује министар на предлог комисије коју образује за ту сврху.”

Члан 11.

После члана 30. додаје се члан 30а, који гласи:

„Члан 30а

Банка ће дозволити исплату зарада, односно накнада зарада, само уз истовремено плаћање обавеза по основу пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање, обрачунатих у складу са законом, на одговарајући уплатни рачун јавних прихода.

Ако на рачуну исплатиоца нема довољно средстава за истовремену исплату зарада, односно накнада зарада, уз плаћање припадајућих пореза и доприноса из става 1. овог члана, банка ће дозволити исплату сразмерног дела зараде, односно накнаде зараде, уз плаћање припадајућих пореза и доприноса.”

Члан 12.

У члану 32. став 1. тачка 1) речи: „курсу централне емисионе банке” замењују се речима: „средњем курсу Народне банке Србије”, а после речи: „обављена” додају се запета и речи: „осим ако је пореским законом друкчије уређено”.

У тачки 2) речи: „централна емисиона банка” замењују се речима: „Народна банка Србије” а после речи: „располаже” додаје се реч: „средњим”.

Став 2. брише се.

Члан 13.

У члану 38. став 10. после речи: „пријаву” додају се запета и речи: „осим измењене пореске пријаве,”.

Члан 14.

У члану 40. став 5. после речи: „период” додају се запета и речи: „односно након доношења решења о утврђивању пореза из члана 54. став 2. тачка 2) подтачка (2) овог закона”.

У ставу 6. речи: „ст. 8. и 9.” замењују се речима: „ст. 9. и 10.”.

Члан 15.

У члану 56. став 2. речи: „извршног одбора” замењују се речима: „општинског односно градског већа”.

Члан 16.

У члану 65. став 2. после речи: „споредних пореских давања” реч: „и” замењује се запетом, после речи: „на пореску рефакцију” додају се запета и речи: „односно на рефундацију пореза, као и на намирење доспелих обавеза по другом основу путем прекњижавања пореза,” а после речи: „овог закона” додају се запета и речи: „ако пореским законом није друкчије уређено”.

Члан 17.

У члану 66. став 4. речи: „и престанка” бришу се, а речи: „чл. 87. и 91.” замењују се речима: „члана 87.”.

Став 6. мења се и гласи:

„Када је, ради обезбеђења наплате пореза и споредних пореских давања из става 1. овог члана, установљена привремена мера забране преноса новчаних средстава преко рачуна пореског обвезника и уписана у регистру блокираних рачуна који води надлежна организација, банка је дужна да порез и споредна пореска давања по том основу, на основу пореског решења пренесе са рачуна пореског обвезника, до висине расположивих средстава на том рачуну, на прописани уплатни рачун јавних прихода.”

Члан 18.

У члану 68. став 1. тачка 6) речи: „став 17.” замењују се речима: „став 18.”.

Члан 19.

У члану 71. став 1. речи: „став 6.” замењују се речима: „став 7.”

Члан 20.

У члану 73. став 7. после речи: „понуди” додају се речи: „неопозиву банкарску гаранцију или”.

Члан 21.

У члану 74. после става 5. додаје се нови став 6, који гласи:

„Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана, од пореског обвезника не захтева се давање средстава обезбеђења наплате - ако порески дуг из члана 73. став 3. овог закона, по основу свих јавних прихода које наплаћује Пореска управа, на дан подношења захтева за одлагање његовог плаћања, износи, и то:

- 1) за правно лице - до 500.000 динара;
- 2) за предузетника - до 100.000 динара;
- 3) за физичко лице - до 50.000 динара.”

Досадашњи став 6. постаје став 7.

У досадашњем ставу 7, који постаје став 8, речи: „става 6.” замењују се речима: „става 7.”.

После досадашњег става 7, који постаје став 8, додаје се нови став 9, који гласи:

„Ако се порески обвезник из става 6. овог члана не придржава рокова из решења о одлагању плаћања пореског дуга, Пореска управа ће по службеној дужности укинути решење и доспели а неплаћени порески дуг наплатити у поступку принудне наплате над обвезником.”

У досадашњем ставу 8, који постаје став 10, речи: „става 6.” замењују се речима: „ст. 7. и 9.”.

Члан 22.

После члана 74а, додаје се члан 74б, који гласи:

„Члан 74б

Изузетно од члана 73. став 4. овог закона, надлежни орган може, на писмени и образложени захтев пореског обвезника који је закључио уговор о финансијском реструктурирању, у складу са законом којим се уређује споразумно финансијско реструктурирање привредних друштава, одобрити одлагање плаћања пореског дуга у једнаким ратама до 60 месеци, уз могућност коришћења одложеног плаћања за првих 12 месеци.

У поступку одлучивања о одлагању плаћања пореског дуга обвезника који је закључио уговор о финансијском реструктурирању, у складу са законом којим се уређује споразумно финансијско реструктурирање привредних друштава, не захтева се давање средстава обезбеђења наплате када је износ дуга чије се плаћање одлаже до висине из члана 74. став 6. овог закона.

Одобрењем одлагања плаћања пореског дуга из става 1. овог члана прекида се застарелост права на наплату пореског дуга чији је рок плаћања одложен, а време за које је одлагање плаћања одобрено не урачунава се у рок застарелости.

О одлагању плаћања пореског дуга у складу са ст. 1. до 3. овог члана одлучује лице из члана 73. став 3. овог закона.”

Члан 23.

У члану 77. став 5. речи: „члана 73.” замењују се речима: „чл. 73, 74а, односно члана 74б”.

Члан 24.

У члану 79. став 1. тачка 2) речи: „члана 73.” замењују се речима: „чл. 73, 74а, односно члана 74б”.

У тачки 3) реч: „знатно” брише се.

У ставу 2. речи: „чл. 73. и 74.” замењују се речима: „чл. 73, 74а, односно члана 74б”.

Члан 25.

Члан 82. мења се и гласи:

„Члан 82.

Предмет принудне наплате не могу бити имовина и приходи пореског обвезника који су законом изузети од извршења.”

Члан 26.

У члану 84. став 1. после тачке 2), додаје се тачка 2а), која гласи:

„2а) заради, односно накнади зараде, односно пензији, у делу који није изузет од извршења према закону којим се уређује извршење и обезбеђење;”.

Члан 27.

У члану 86. став 2. после речи: „Република” додају се запета и речи: „односно јединица локалне самоуправе – за изворне јавне приходе које утврђује, наплаћује и контролише у јавноправном односу.”

Члан 28.

У члану 91. став 3. брише се.

Члан 29.

У члану 92. став 1. после тачке 2), додаје се тачка 2а), која гласи:

„2а) заради, односно накнади зараде, односно пензији – запленом на одређеном делу тог примања и налогом исплатиоцу да новчани износ за који је одређено извршење, обуставља и уплаћује на прописани уплатни рачун јавних прихода до потпуне исплате;”.

Члан 30.

У члану 94. став 3. после речи: „непокретности” додају се речи: „на којој није постојало приоритетно заложно право другог повериоца из става 2. овог члана,” а после речи: „обвезнику” речи: „по поступку и на начин који прописује министар” бришу се.

Додају се ст. 4. и 5, који гласе:

„Ако је на покретној ствари, односно непокретности, постојало приоритетно заложно право другог повериоца које је намирено у оквиру износа из става 1. овог члана, пореском обвезнику враћа се разлика између процењене вредности покретне ствари, односно трећине утврђене вредности непокретности, и збира износа за који је намирено приоритетно заложно право другог повериоца и износа за који је намирена пореска обавеза.

Начин и поступак повраћаја разлике из ст. 3. и 4. овог члана прописује министар.”

Члан 31.

После члана 96. додаје се члан 96а, који гласи:

„Члан 96а

Принудна наплата пореза и споредних пореских давања из зараде, накнаде зараде, односно пензије пореског обвезника извршава се на основу решења из члана 92. став 2. овог закона.

Решењем из става 1. овог члана одређује се заплена на одређеном делу зараде, накнаде зараде, односно пензије, и налаже исплатиоцу ових прихода да приликом сваке исплате тих прихода, почев од прве наредне исплате од пријема решења из става 1. овог члана, па све до потпуне наплате пореза и споредних пореских давања, врши обуставу на заради, накнади зараде, односно пензији и уплату обустављеног износа на прописани уплатни рачун јавних прихода.

Исплатилац зараде, накнаде зараде, односно пензије, је дужан да поступа по налогу из решења из става 2. овог члана.

Исплатилац зараде, накнаде зараде, односно пензије, је дужан да обавести надлежни порески орган о променама од утицаја на извршење решења из става 2. овог члана, најкасније у року од пет дана од дана настанка промене.

Ако исплатилац зараде, накнаде зараде, односно пензије, не обустави и не уплати износ зараде, накнаде зараде, односно пензије, на коме се спроводи принудна наплата, на прописани уплатни рачун јавних прихода, у року из става

2. овог члана, Пореска управа врши принудну наплату из новчаних средстава са рачуна исплатиоца, у складу са чланом 95. овог закона.

Ако овим законом није друкчије прописано, на принудну наплату пореза и споредних пореских давања из зараде, накнаде зараде, односно пензије пореског обвезника, сходно се примењују одредбе закона којим се уређује извршење и обезбеђење.”

Члан 32.

У члану 97. став 2. запета и речи: „односно пренесе право својине на Републику” бришу се.

У ставу 4. реч: „Република” замењује се речима: „Пореска управа”, а речи: „односно стекне право својине на ствари,” бришу се.

Члан 33.

У члану 101. став 4. речи: „става 4.” замењују се речима: „става 3.”.

Члан 34.

У члану 102. став 7. реч: „државном” замењује се речју: „јавном”.

Члан 35.

У члану 111. став 2. после речи: „шест месеци” додају се речи: „од истека последњег дана рока из става 1. овог члана”.

У ставу 4. после речи: „шест месеци” додају се речи: „од истека последњег дана рока за уплату износа за који му је непокретност продата”.

У ставу 10. речи: „уређује извршни поступак” замењују се речима: „уређују извршење и обезбеђење”.

Члан 36.

У називу члана 114а речи: „пореза и повраћај” замењују се речима: „односно рефундацију, пореза и”.

У члану 114а став 1. речи: „на повраћај и рефакцију” замењују се речима: „на повраћај, рефакцију и рефундацију”.

У ставу 2. речи: „на повраћај и рефакцију” на оба места замењују се речима: „на повраћај, рефакцију и рефундацију”.

Члан 37.

Члан 114е мења се и гласи:

„Члан 114е

Одредбе овог закона о застарелости права на утврђивање, наплату и повраћај не примењују се на доприносе за обавезно социјално осигурање.”

Члан 38.

У члану 114ж после речи: „рефакцију” додају се запета и реч: „рефундацију,”.

Додаје се став 2, који гласи:

„Пореска управа, по истеку рока из става 1. овог члана, по службеној дужности, доноси решење о престанку пореске обавезе, односно о престанку права на повраћај, рефакцију, рефундацију, као и на намирење доспелих обавеза по другом основу путем прекњижавања пореза, због застарелости.”

Члан 39.

У члану 115. став 1. после речи: „давања” додају се запета и речи: „осим доприноса за обавезно социјално осигурање,”.

После става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„Влада може, на предлог министра, а поводом иницијативе министра надлежног за послове економије и регионалног развоја – уз претходну сагласност јединице локалне самоуправе којој припадају изворни јавни приходи на које се примењује овај закон, донети одлуку о делимичном или потпуном отпису тих јавних прихода, пореском обвезнику који се продаје у поступку приватизације, односно који је у поступку реструктурирања.”

У досадашњем ставу 2, који постаје став 3, после речи: „приходе” додају се запета и речи: „осим доприноса за обавезно социјално осигурање,”.

У досадашњем ставу 3, који постаје став 4, после речи: „члана 22. ст. 2. и 4.” додају се речи: „и члана 23. став 2.”.

Члан 40.

У члану 119. став 3. после речи: „контроле” запета и речи: „у смислу члана 40. став 5. овог закона,” бришу се.

Члан 41.

У члану 120. став 1. реч: „канцеларијске” брише се.

Став 2. брише се.

У досадашњем ставу 3, који постаје став 2, речи: „попуњени или непотпуни” замењују се речима: „попуњени, непотпуни, односно да постоји математичка грешка”.

У досадашњем ставу 4, који постаје став 3, речи: „става 3.” замењују се речима: „става 2.”.

Члан 42.

У члану 122. став 4. после речи: „овог закона” додају се запета и речи: „у року од 60 дана од дана достављања записника, односно допунског записника”.

Члан 43.

У члану 137. ст 1. и 3. реч: „државном” замењује се речју: „јавном”.

Члан 44.

У члану 138. ст 1. и 2. реч: „Државни” замењује се речју: „Јавни”.

Члан 45.

У члану 160. тачка 7а) брише се.

У тачки 12) после речи: „прописа” додају се речи: „за порезе које утврђује, контролише и наплаћује”.

Члан 46.

У члану 167. став 4. тачка 2) после речи: „награђивање,” додају се речи: „покретање и вођење поступка за утврђивање одговорности пореских службеника и намештеника за штету,” после речи: „ покретање и вођење дисциплинског поступка” додају се речи: „против пореских службеника и намештеника”, а после речи: „овлашћења” додају се запета и речи: „ као и евиденција изречених мера”.

Члан 47.

Члан 173а мења се и гласи:

„Члан 173а

Ко у намери да оствари право на неоснован повраћај пореза или порески кредит, поднесе пореску пријаву неистинитог садржаја, у којој искаже износ за повраћај пореза или порески кредит од 500.000 до 3.000.000 динара казниће се затвором од три месеца до три године и новчаном казном.

Ако је исказани износ за повраћај пореза или порески кредит преко 3.000.000 до 10.000.000 динара, учинилац ће се казнити затвором од шест месеци до пет година и новчаном казном.

Ако је исказани износ за повраћај пореза или порески кредит већи од 10.000.000 динара, учинилац ће се казнити затвором од једне до десет година и новчаном казном.

Физичком лицу, предузетнику и одговорном лицу у правном лицу – пореском обвезнику за кривично дело из ст. 1. до 3. овог члана изриче се и мера безбедности забране вршења позива, делатности и дужности од једне до пет година.”

Члан 48.

У члану 179. став 1. после тачке 6) додаје се тачка 6а), која гласи:

„6а) ако не поступи по налогу из решења из члана 96а став 2. овог закона, односно ако у прописаном року не обавести надлежни порески орган о променама које могу утицати на извршење решења из члана 96а став 2. овог закона (члан 96а ст. 3. и 4);”.

У ставу 7. тачка 2) речи: „ст. 4. и 5.” замењују се речима: „став 12.”.

Додају се ст. 10. и 11, који гласе:

„Банка која не обустави извршење налога за исплату зарада, односно накнада зарада, поднетог без налога за истовремено плаћање припадајућих пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање, казниће се за прекршај новчаном казном у износу који одговара висини неплаћених пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање, увећаном за 50% (члан 30а).

Новчаном казном од 100.000 до 600.000 динара казниће се за прекршај банка, која порез и споредна пореска давања, за чије обезбеђење наплате је установљена привремена мера забране преноса новчаних средстава преко рачуна пореског обвезника и уписана у регистру блокираних рачуна који води надлежна организација, на основу пореског решења не пренесе са рачуна пореског обвезника, до висине расположивих средстава на том рачуну, на прописани уплатни рачун јавних прихода (члан 66. став 6.).”

Члан 49.

У члану 181. после тачке 3) додаје се тачка 3а), која гласи:

„3а) банци, ако не обустави извршење налога за исплату зарада, односно накнада зарада, поднетог без налога за истовремено плаћање припадајућих пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање (члан 30а);”.

У тачки 4) после речи: „рефакцију” додају се запета и речи: „односно рефундацију пореза, односно прекњижавање”.

После тачке 4) додаје се тачка 4а), која гласи:

„4а) банци која порез и споредна пореска давања, за чије обезбеђење наплате је установљена привремена мера забране преноса новчаних средстава преко рачуна пореског обвезника и уписана у регистру блокираних рачуна који води надлежна организација, на основу пореског решења, не пренесе са рачуна пореског обвезника, до висине расположивих средстава на том рачуну, на прописани уплатни рачун јавних прихода (члан 66. став 6.);”.

Члан 50.

У члану 182б став 1. после речи: „пропуст,” додају се речи: „у вези са порезом чије утврђивање обавља сам порески обвезник (самоопорезивање),”.

Додаје се став 2, који гласи:

„Против лица које учини радњу, односно пропуст из става 1. овог члана, у вези са порезом који се утврђује решењем, неће се подносити захтев за покретање прекршајног поступка нити ће му се изрећи казна за прекршај ако то лице, пре предузимања било које радње пореског органа у вези са учињеном радњом или пропустом, односно пре отпочињања пореске контроле или подношења захтева за покретање прекршајног поступка, самоиницијативно пријави учињену радњу, односно пропуст, као и утврђени износ пореза плати у прописаном року.”

Члан 51.

Одредбе чл. 1. и 45. овог закона примењиваће се од 1. јануара 2012. године.

По жалбама у пореским стварима из члана 2а Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС”, бр. 80/02, 84/02-исправка, 23/03-исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05-др. закон, 62/06-др. закон, 61/07, 20/09, 72/09-др. закон и 53/10) по којима Пореска управа не донесе решење до 31. децембра 2011. године, решиће надлежне јединице локалне самоуправе.

Пореска управа је дужна да, у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона, надлежним јединицама локалне самоуправе уступи списе предмета из става 2. овог члана.

Члан 52.

Пореском обвезнику који је закључио уговор о финансијском реструктурирању, у складу са законом којим се уређује споразумно финансијско реструктурирање привредних друштава, коме је одобрено плаћање пореског дуга у складу са одредбама члана 73. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС”, бр. 80/02, 84/02-исправка, 23/03-исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05-др. закон, 62/06-др. закон, 61/07, 20/09,

72/09-др. закон и 53/10), а који поднесе захтев за одлагање плаћања пореског дуга у складу са чланом 22. овог закона, пре истека периода на који му је плаћање дуга одложено, може се одобрити одлагање плаћања пореског дуга за период који, са периодом на који му је плаћање пореског дуга већ одложено, износи најдуже до 60 месеци.

Члан 53.

Одредба члана 11. овог закона, као и одредбе чл. 48. и 49. овог закона у делу који се односи на прекршајну одговорност банака ако не поступе по одредби члана 11. овог закона, примењиваће се од 1. јануара 2012. године.

Члан 54.

Пропис из члана 30. овог закона донеће се у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 55.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона је члан 97. тач. 6. и 15. Устава Републике Србије, према којима Република Србија, између осталог, уређује порески систем и обезбеђује финансирање остваривања права и дужности Републике Србије, утврђених Уставом и законом.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Основни разлог за доношење овог закона, односно циљ који се Законом жели постићи, је потреба његовог усаглашавања са Законом о споразумном финансијском реструктурирању привредних друштава („Службени гласник РС”, број 36/11) којим је, између осталог, уређено да се порески подстицаји за финансијско реструктурирање, у смислу могућности репрограмирања дуга по основу јавних прихода, утврђују законом којим се уређује порески поступак и пореска администрација. Стога се овим законом предлаже увођење могућности да се пореским обвезницима, који су закључили уговор о финансијском реструктурирању, у складу са законом којим се уређује споразумно финансијско реструктурирање привредних друштава, може одобрити одлагање плаћања пореског дуга (у једнаким ратама до 60 месеци, уз могућност коришћења одложеног плаћања за првих 12 месеци), чиме би се дао допринос остварењу сврхе због које је у правни систем Републике Србије уведена могућност споразумног финансијског реструктурирања.

Такође, уређује се надлежност јединица локалних самоуправа за вођење другостепеног поступка против решења које су донеле у првостепеном пореском поступку у вези њихових изворних јавних прихода, чиме се поступак утврђивања, наплате и контроле тих прихода у потпуности преноси у њихову надлежност.

У циљу ефикаснијег спровођења финансијске дисциплине, уводи се могућност да Пореска управа може објавити обавештење о износу пореског дуга свих пореских обвезника. Такође, банке не би могле дозвољавати исплату зарада, односно накнада зарада, без истовременог плаћања обавеза по основу пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање, обрачунатих у складу са законом.

С друге стране, омогућава се пореским обвезницима чији су рачуни у тренутку плаћања блокирани ради извршења принудне наплате, да могу међусобне новчане обавезе измиривати и уговарањем промене повериоца, односно дужника у одређеном облигационом односу (асигнација, цесија и др.), искључиво ради испуњења обавеза по основу јавних прихода на које се примењује овај закон.

За мање пореске дугове (дуг правног лица до 500.000 динара, предузетника до 100.000 а физичког лица до 50.000 динара, по основу свих јавних прихода које наплаћује Пореска управа, предлаже се увођење основа да се тим обвезницима порески дуг може одложити без давања средстава обезбеђења наплате.

Предлаже се повећање доњег лимита динарског износа за кривично дело неоснованог исказивања износа за повраћај пореза и порески кредит (са 150.000 динара на 500.000 динара), имајући у виду чињеницу да није мењан од 8. јула 2007. године, као и степен друштвене опасности од чињења пореских кривичних дела. Ради ефикаснијег индивидуализовања казне која се учиниоцу

може изрећи за то кривично дело, сходно његовој тежини, предлаже се увођење већег распона казни.

Врши се прецизирање и правнотехничко усаглашавање појединих одредаба Закона, како би се његова примена реализовала са што мање тумачења и тиме допринело бржем спровођењу пореског поступка и ефикаснијем раду пореске администрације (на пример, прецизирају се имовина и приходи који не могу бити предмет принудног извршења, да порески пуномоћник резидентног обвезника може бити само резидент Републике...).

Како је реч о елементима система и политике јавних прихода који су уређени законом, измене и допуне тих елемената не могу се решити доношењем подзаконских аката, односно предузимањем других мера у оквиру послова државне управе. Такође, доношење закона је најбољи начин за уређивање наведених питања, из разлога што се ради о законској материји, коју је једино и могуће мењати и допуњавати одговарајућим изменама и допунама закона.

Поред тога, уређивањем порескоправне материје законом, даје се допринос правној сигурности и уједно обезбеђује транспарентност у вођењу пореске политике.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Уз чл. 1, 2, 27, 45. и 51.

Уређује се надлежност јединица локалних самоуправа за вођење другостепеног поступка против решења које су донеле у првостепеном пореском поступку у вези њихових изворних јавних прихода, почев од 1. јануара 2012. године, чиме се поступак утврђивања, наплате и контроле тих прихода у потпуности преноси у њихову надлежност.

С тим у вези, по жалбама у тим пореским стварима по којима Пореска управа не донесе решење до 31. децембра 2011. године, решиће надлежне јединице локалне самоуправе.

Такође, врши се и прецизирање овлашћења јединица локалних самоуправа у поступку утврђивања, наплате и контроле њихових изворних јавних прихода.

Уз члан 3.

Предлаже се да Пореска управа може објављивати обавештења о износу пореског дуга пореских обвезника на свом web сајту, у ком смислу се то не би сматрало повредом обавезе чувања службене тајне.

Уз чл. 4, 9, 16, 36. и 38.

Врши се прецизирање врсте права која у порескоправном односу има физичко, односно правно лице, у смислу да то лице има и право на рефундацију пореза (које је у материјалном смислу уређено одређеним пореским законима, примера ради, законом којим је уређен порез на додату вредност). С тим у вези, уређује се и застарелост тог права, на исти начин како је то уређено за друга права (на пример, за право на повраћај више или погрешно плаћеног пореза, на рефакцију...).

Уређује се да Пореска управа на апсолутну застарелост пази по службеној дужности.

Уз члан 5.

Имајући у виду да обавезу одређивања пуномоћника има порески обвезник – нерезидент, врши се прецизирање у смислу да пуномоћник пореског обвезника – нерезидента може бити само резидентно лице, с обзиром на то да се једино тако може остварити сврха именовања пореског пуномоћника.

Такође, прецизира се да нерезидентни обвезник нема обавезу именовања пореског пуномоћника у случају када он нема обавезу подношења пореске пријаве (већ пореску пријаву за порез по одбитку подноси порески платац).

Уз чл. 6, 13, 14, 15, 18, 19, 32, 33, 34, 43. и 44.

Врши се правнотехничко усаглашавање одредбе члана 15. Закона (према којој су заступници правних лица – физичка лица која су као таква уписана у судски регистар) са Законом о регистрацији привредних субјеката („Сл. гласник РС”, бр. 55/04, 61/05, 111/09 - др. закон, 111/09 - др. закон), према коме се име и матични број заступника привредних субјеката и границе њихових овлашћења уписују у Регистар код Агенције за привредне регистре. У том смислу, предлаже се да су заступници правних лица - физичка лица уписана у прописани (а не у судски) регистар.

Усаглашава се одредба члана 38. став 10. са одредбом члана 40. став 6. Закона, у смислу да се измењена пореска пријава не може поднети електронским путем ни када су подносиоци велики порески обвезници. Такође, код пореза који се утврђују решењем – не може се поднети по доношењу решења о утврђивању пореза.

Такође, усаглашава се одредба члана 56. Закона са чл. 27. и 65. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС”, број 129/07), према којима су извршни органи општине, односно града - општинска, односно градска већа (а не извршни одбори).

Врши се правнотехничко усаглашавање одредаба чл. 68, 71. и 101. Закона са одредбама чл. 104, 74. и 101. став 3. Закона.

Врши се правнотехничко усаглашавање одредаба чл. 102, 137. и 138. Закона са чланом 156. став 1. Устава Републике Србије (према коме функцију јавног тужилаштва обавља јавни тужилац), као и чланом 4. Закона о јавном тужилаштву („Службени гласник РС”, бр. 116/08, 104/09 и 101/10), према коме функцију јавног тужилаштва врше Републички јавни тужилац и други јавни тужиоци у складу са законом.

Уз члан 7.

У циљу ефикасније наплате јавних прихода, предлаже се да порески обвезници који обављају делатност, чији су рачуни у тренутку плаћања блокирани ради извршења принудне наплате код организације надлежне за принудну наплату, искључиво ради испуњења обавеза по основу јавних прихода на које се примењује овај закон – могу међусобне новчане обавезе измиривати и уговарањем промене повериоца, односно дужника у одређеном облигационом односу (асигнација, цесија и др.).

Уз члан 8.

Предлаже се отпис неплаћене пореске обавезе (осим по основу доприноса за обавезно социјално осигурање) пореског обвезника – правног лица над којим је правоснажним решењем закључен стечајни поступак банкротством, осим у случајевима када је ради њене наплате уписано založno

право у јавним књигама или регистрима, или ако је, поред пореског обвезника, друго лице одговорно за испуњење те обавезе.

Такође, предлаже се и отпис неплаћене пореске обавезе, осим по основу доприноса за обавезно социјално осигурање, пореског обвезника – правног лица над којим је правоснажним решењем отворен и закључен стечајни поступак због трајније неспособности плаћања, а не постоји интерес поверилаца и правног лица – стечајног дужника, за спровођење стечајног поступка осим ако је, поред пореског обвезника, друго лице одговорно за њено испуњење.

Уз члан 10.

Предлаже се забрана доделе ПИБ правном лицу, не само када његов оснивач – правно лице или предузетник, већ и када његов оснивач – физичко лице има неизмирене обавезе по основу јавних прихода у вези са обављањем делатности.

Имајући у виду да првостепено решење о одбијању захтева за доделу ПИБ, односно о одузимању додељеног ПИБ, доноси Пореска управа – Централа, уређује се да по жалбама против тих решења одлучује Министар, на предлог комисије коју за ту сврху образује.

Врши се и правнотехничко усаглашавање наведене одредбе.

Уз чл. 11. и 53.

Имајући у виду да од уплате доприноса за обавезно социјално осигурање непосредно зависи остваривање права осигураника, као и да се из пореза финансирају одређена права и дужности Републике, покрајине и јединице локалне самоуправе, у циљу повећања финансијске дисциплине, предлаже се да ће, од 1. јануара 2012. године, банка дозволити исплату зарада, односно накнада зарада, само уз истовремено плаћање обавеза по основу пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање, обрачунатих у складу са законом.

Уз члан 12.

Врши се правнотехничко усаглашавање назива централне банке са чланом 95. Устава Републике Србије, као и уређивање начина конвертовања у динаре трансакција обављених у инострану валути, за пореске сврхе.

Уз чл. 17.

Предлаже се да банка, у случају када је, ради обезбеђења наплате пореза и споредних пореских давања, установљена привремена мера забране преноса новчаних средстава преко рачуна пореског обвезника и уписана забрана у регистру блокираних рачуна који води надлежна организација, дужна да порез и споредна пореска давања по том основу, на основу пореског решења пренесе са рачуна пореског обвезника, до висине расположивих средстава на том рачуну, на прописани уплатни рачун јавних прихода. С обзиром на то да наплатом пореза престаје привремена мера, извршено је и правнотехничко усаглашавање у смислу да се на њен престанак не примењује члан 91. Закона (према коме Пореска управа у року од два дана од дана намирења пореске обавезе, подноси захтев за брисање заложног права).

Уз члан 20.

Предлаже се да се плаћање пореског дуга може одложити и подносиоцу захтева који, као средство обезбеђења наплате, понуди неопозиву банкарску

гаранцију на износ који не може бити мањи од висине пореског дуга чије се плаћање одлаже.

Уз чл. 21, 22. и 52.

Предлаже се да се пореским обвезницима, за мање пореске дугове (дуг правног лица до 500.000 динара, предузетника до 100.000 а физичког лица до 50.000 динара, по основу свих јавних прихода које наплаћује Пореска управа) тај дуг може одложити без давања средстава обезбеђења наплате.

Уводи се могућност да се пореским обвезницима, који су закључили уговор о финансијском реструктурирању, у складу са законом којим се уређује споразумно финансијско реструктурирање привредних друштава, може одобрити одлагање плаћања пореског дуга у једнаким ратама до 60 месеци, уз могућност коришћења одложеног плаћања за првих 12 месеци. Рок одлагања плаћања пореског дуга пореском обвезнику коме је већ одобрено одлагање плаћања пореског дуга могао би, укупно са роком на који му је плаћање пореског дуга већ одложено, износити најдуже до 60 месеци. При томе се неће захтевати давање средстава обезбеђења за порески дуг до износа за који средства обезбеђења не дају и други порески обвезници (који нису у финансијском реструктурирању).

На овај начин врши се усаглашавање одредаба овог закона са Законом о споразумном финансијском реструктурирању привредних друштава („Службени гласник РС”, број 36/11), којим је уређено да се порески подстицаји, у смислу могућности репрограмирања дуга по основу јавних прихода за привредна друштва над којима се спроводи споразумно финансијско реструктурирање, уређују овим законом.

Уз чл. 23. и 24.

Предлаже се могућност одлагања, односно прекидања поступка принудне наплате и у случајевима када је обвезницима одобрено одлагање плаћања пореског дуга сагласно чл. 74а и 74б Закона, (обвезницима над којима се спроводи реорганизација у складу са законом којим се уређује стечај и обвезницима који су закључили уговор о споразумном финансијском реструктурирању).

Уз члан 25.

Предлаже се да предмет принудне наплате не могу бити имовина и приходи пореског обвезника који су законом изузети од извршења (на пример, имовина и приходи који су изузети од извршења према Закону о извршењу и обезбеђењу – „Службени гласник РС”, број 31/11, Закону о јавној својини - „Службени гласник РС”, број 72/11, Закону о стечају - „Службени гласник РС”, број 104/09, Закону о приватизацији - „Службени гласник РС”, бр. 38/01, 18/03, 45/05, 123/07 - др. закон, 123/07 и 30/10 - др. закон...).

Уз чл. 26, 29. и 31.

Прецизира се да се наплата пореза и споредних пореских давања, у поступку принудне наплате, спроводи и на заради, односно накнади зараде, односно пензији, у делу који није изузет од извршења према закону којим се уређује извршење и обезбеђење и уређује поступак наплате на тим средствима.

Уз члан 28.

Предлаже се да и код пореза који доспевају периодично, чија је наплата обезбеђена залогом, Пореска управа захтев за брисање залог подноси у року

од два дана од дана намирења пореске обавезе (а не најкасније десет дана по истеку године у којој је заложно право установљено).

Уз члан 30.

Прецизира се износ разлике која се враћа пореском обвезнику, коме је порески дуг наплаћен из покретних ствари, односно непокретности, након исплате приоритетног заложног права другог повериоца, при чему ће начин и поступак повраћаја те разлике прописати Министар.

Уз чл. 35. и 42.

Уређује се дан од кога се рачуна рок у коме понуђач непокретности (у поступку принудне наплате пореске обавезе другог обвезника на непокретности) не може бити лице, које као купац те непокретности у поступку принудне наплате, није у прописаном року уплатило цену.

Прецизира се рок за доношење решења о утврђивању пореза у канцеларијској контроли (истоветан са роком за доношење решења у теренској контроли из члана 129. став 2. Закона).

Врши се и правнотехничко усаглашавање са називом закона којим се уређује извршни поступак.

Уз члан 37.

У циљу усаглашавања са законом којим су уређени доприноси за обавезно социјално осигурање, предлаже се да не застарева право на утврђивање и наплату доприноса за обавезно социјално осигурање, као и право на повраћај више или погрешно плаћених доприноса по том основу (на који начин се врши уједначавање права и обавеза обвезника).

Уз члан 39.

Прецизира се да обавезе по основу неизмирених доприноса за обавезно социјално осигурање обвезника који се продаје у поступку приватизације, односно који је у поступку реструктурирања, као и обвезника код којег је промењена власничка структура на основу преузетих уговорних обавеза од стране Републике, не могу бити предмет отписа (који се врши на основу одлуке Владе), с обзиром на то да је њихова уплата основ за остварење личних права осигураника (на пример, права на пензију).

Предлаже се да Влада (на предлог министра, а поводом иницијативе министра надлежног за послове економије и регионалног развоја) – уз претходну сагласност јединице локалне самоуправе којој припадају изворни јавни приходи на које се примењује Закон, може донети одлуку о делимичном или потпуном отпису тих јавних прихода, пореском обвезнику који се продаје у поступку приватизације, односно који је у поступку реструктурирања.

Врши се и правнотехничко усаглашавање са предложеном допуном у члану 23. Закона.

Уз чл. 40. и 41.

Прецизира се да поступак канцеларијске контроле увек почиње даном достављања позива пореском обвезнику да учествује у канцеларијској контроли.

Уједно се прецизира да порески инспектор, и у случају математичке грешке у пореској пријави и другим извештајима достављеним Пореској управи, закључком налаже пореском обвезнику да у року од три дана исту отклони.

Уз члан 46.

Прецизирају се врсте подзаконских аката на чије доношење је овлашћен министар (на предлог директора Пореске управе), у функцији руковођења Пореском управом.

Уз члан 47.

Предлаже се повећање доњег лимита динарског износа за кривично дело неоснованог исказивања износа за повраћај пореза и порески кредит (са 150.000 динара на 500.000 динара), имајући у виду чињеницу да није мењан од 8. јула 2007. године, као и степен друштвене опасности од чињења пореских кривичних дела. Ради ефикаснијег индивидуализовања казне која се учиниоцу може изрећи за то кривично дело, сходно његовој тежини, предлаже се увођење већег распона казни.

Уз чл. 48, 49. и 50.

Уређују се казнене одредбе за непоштовање одредаба којима је прописана обавеза:

- поступања по налогу из решења о принудној наплати пореза и споредних пореских давања на заради, накнади зараде, односно пензији, као и за необавештавање пореског органа о променама које могу утицати на извршење тог решења;

- банкама - да исплату зарада, односно накнада зарада, врше само уз налог за истовремено плаћање припадајућих пореза и доприноса;

- банкама – да порез и споредна пореска давања, за чије обезбеђење наплате је установљена привремена мера забране преноса новчаних средстава преко рачуна пореског обвезника и уписана у регистру блокираних рачуна који води надлежна организација, на основу пореског решења, пренесу са рачуна пореског обвезника, до висине расположивих средстава на том рачуну, на прописани уплатни рачун јавних прихода.

Предлаже се прецизирање одредбе члана 182б, тако што се уређује да се против лица које учини радњу, односно пропуст, који се сматрају пореским прекршајем из члана 177, члана 179. став 1. тач. 2б) и 3) и став 3. у вези са ставом 1. тачка 3) тог члана, као и члана 180. тач. 5) и 6) Закона, неће подносити захтев за покретање прекршајног поступка нити ће му се изрећи казна за прекршај ако то лице, пре предузимања било које радње пореског органа у вези учињене радње или пропуста, односно пре отпочињања пореске контроле или подношења захтева за покретање прекршајног поступка, самоиницијативно пријави учињену радњу, односно пропуст и:

- код пореза чије утврђивање обавља сам порески обвезник (самоопорезивање) - истовремено плати дуговани износ пореза увећан за обрачунату камату из члана 75. ст. 1. и 2. Закона;

- код пореза који се утврђују решењем - утврђени износ пореза плати у прописаном року.

Врши се и правнотехничко усаглашавање са одредбама члана 26. и 65. Закона.

Уз чл. 54. и 55.

Предлаже се да се подзаконски акт, којим ће се уредити начин и поступак враћања пореском обвезнику разлике процењене вредности покретних ствари, односно трећине утврђене почетне вредности непокретности

и износа његове пореске обавезе, из члана 30. овог закона, донети у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Предлаже се да овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна финансијска средства у буџету Републике Србије.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ХИТАН ПОСТУПАК

Разматрање и доношење овог закона по хитном поступку предлаже се у складу са чланом 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, бр. 52/10 и 13/11).

Доношење овог закона по хитном поступку неопходно је због потребе усаглашавања овог закона са законом којим се уређује споразумно финансијско реструктурирање, који је у примени од 2. септембра 2011. године.

Недоношење овог закона по хитном поступку могло би да има штетне последице у погледу неостваривања циља који се желео постићи применом закона којим се уређује споразумно финансијско реструктурирање (благовремено решавање финансијских потешкоћа привредних друштава), што би могло негативно да се одрази на наставак пословања привредних друштава у финансијским потешкоћама, запосленост, измиривање обавеза по основу јавних прихода од стране тих привредних друштава, као и од лица која од тих друштава остварују приходе (зараде, потраживања...), а тиме и на рад других органа и организација.

VI. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

- *На кога ће и како ће највероватније утицати решења у овом закону*

Предложена законска решења ће имати позитиван утицај на:

- привредна друштва која се налазе у финансијским потешкоћама, а која су закључила уговор о финансијском реструктурирању, у складу са законом којим се уређује споразумно финансијско реструктурирање привредних друштава, јер ће им се пружити могућност да порески дуг измире у дужим роковима од рокова у којима право на одлагање плаћања пореског дуга, принципијелно, имају сви порески обвезници (који испуњавају прописане услове);

- пореске обвезнике са мањим пореским дуговима (дуг правног лица до 500.000 динара, предузетника до 100.000 а физичког лица до 50.000 динара, по основу свих јавних прихода које наплаћује Пореска управа), с обзиром на то да се предлаже могућност одлагања тих пореских дугова без давања средстава обезбеђења наплате;

- финансијску дисциплину, с обзиром на то да се уводи могућност да Пореска управа може објавити обавештење о износу пореских дугова пореских обвезника; да банке не би могле дозвољавати исплату зарада, односно накнада зарада, без истовременог плаћања обавеза по основу пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање, обрачунатих у складу са законом, као и да ће порески обвезници - чији су рачуни у тренутку плаћања блокирани ради извршења принудне наплате, моћи међусобне новчане обавезе

измиривати и уговарањем промене повериоца, односно дужника у одређеном облигационом односу (асигнација, цесија и др.) - искључиво ради испуњења обавеза по основу јавних прихода на које се примењује овај закон.

- *Какве трошкове ће примена овог закона створити грађанима и привреди (нарочито малим и средњим предузећима)*

Примена овог закона не би требало да створи додатне трошкове грађанима и привреди.

- *Да ли су позитивне последице доношења овог закона такве да оправдавају трошкове које ће он створити*

Навели смо да примена овог закона неће изазвати додатне трошкове грађанима и привреди.

- *Да ли се овим законом подржава стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишна конкуренција*

Предложене измене и допуне, имајући у виду питања која уређују, немају за циљ подстицање стварања нових привредних субјеката на тржишту, нити стварања тржишне конкуренције, већ се стварају услови за наставак пословања, односно за спречавање престанка обављања делатности од стране одређених привредних друштава у финансијским потешкоћама, као и губитак запослења у њима, у складу са законом којим се уређује споразумно финансијско реструктурирање привредних друштава (тако што се предлаже да се плаћање пореског дуга тим лицима може одобрити у дужим роковима од рокова у којима се, принципијелно, одлагање плаћања може вршити).

- *Да ли су заинтересоване стране имале прилику да се изјасне о овом закону*

Овај закон је у поступку припреме достављен и надлежним министарствима и другим надлежним органима, тако да је заинтересованим странама пружена прилика да изнесу своје ставове.

- *Које мере ће се током примене закона предузети да би се остварило оно што се доношењем овог закона намерава*

Министарство финансија надлежно је за давање мишљења у примени овог закона. Посебно истичемо да Министарство финансија, периодичним публикавањем Билтена службених објашњења и стручних мишљења за примену финансијских прописа, њиховим објављивањем на званичној интернет страни, као и на други погодан начин, додатно обезбеђује транспарентност, информисаност и доступност информацијама, како би се на овај начин допринело остваривању циљева постављених доношењем овог закона.